

Svar på politikerspørgsmål

Til Yildiz Akdogan (A) og Line Ervolder (C)

Besvarelse af spørgsmål vedr. samarbejde med sundhedsplejersken i Københavns Kommune og fødeafdelingen på hospitalet efter fødsel, samt spørgsmål vedr. kampagner målrettet kvinder med PCOS, endometriose og Faktor V Leiden.

Yildiz Akdogan (A) og Line Ervolder (C) har 26. marts stillet spørgsmål til Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) vedrørende forvaltningens konkrete indsatser målrettet forvaltningens samarbejde med hhv. sundhedsplejersken i Københavns kommune og fødeafdelingerne på hospitalerne efter fødsel. Desuden er der stillet spørgsmål vedr. kommunens kampagner målrettet kvinder med PCO, endometriose og Faktor V Leiden.

Det fremgår af besvarelsen, at forvaltningen har en række konkrete indsatser målrettet samarbejdet med sundhedsplejen og fødeafdelinger.

Desuden fremgår det af besvarelsen, at der aktuelt ikke er gennemført kampagner, der orienterer unge kvinder om symptomer og behandlingsmuligheder ift. PCOS, endometriose og faktor V Leiden.

Spørgsmål

"1) Har forvaltning nogle konkrete indsatser ift. et samarbejde mellem sundhedsplejersken i Københavns Kommune og fødeafdelingen på hospitalet efter fødslen?

Herunder om sundhedsplejerskerne er fagligt rustet til at screene kvinderne for efterfødselskomplikationer?

I så fald hvilke værktøjer, der bruges til at identificere komplikationer efter bækkenløsning og nedsunken underliv, vandladningsproblemer o.l.

2) Findes der kampagner i kommunen der orienterer unge kvinder om symptomer og behandlingsmuligheder ift. PCOS, endometriose og faktor V Leiden (som kan give blodpropper ved hormonbehandling såsom p-piller)?"

Svar

Ad 1)

Forvaltningen har igangsat flere konkrete indsatser i forhold til samarbejdet med kommunens sundhedsplejersker og med hospitalernes fødeafdelinger. Desuden er der igangsat indsatser målrettet almen praksis, som også er beskrevet i denne besvarelse.

Disse indsatser omfatter:

02. april 2025

Edoc-sagsnummer
2025-0103376

F2 sagsnummer
2025 - 7448

Sagsbehandler
Mette Skou Rasmussen

Sundhedsplejen

- Der er etableret et tæt samarbejde med sundhedsplejen i Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) i forbindelse med opstarten af det nye efterfødselstilbud. Der er bl.a. afholdt sparingsmøde vedr. målgruppen for tilbuddet samt dialogmøder om samarbejdet med henvisning af kvinder til tilbuddet.
- Sundhedsplejerskerne er informeret om det nye efterfødselstilbud og hvordan de vejleder kvinder om tilbuddet.
- Kvinderne udfylder en kontaktformular, hvorefter de kontaktes af en urogynækologisk fysioterapeut fra Center for Genoptræning, som foretager den konkrete screening og vurdering af kvindens behov.
- Sundhedsplejen screener ikke kvinderne for efterfødselskomplikationer, og er heller ikke uddannet til opgaven.
- Screening og vurdering af fysiske komplikationer som bækkenløsning, nedsunken underliv og vandladningsproblemer er en opgave der varetages af fysioterapeuter i Center for Genoptræning i SUF
- Screening af fysiske efterfødselskomplikationer ligger således ikke hos sundhedsplejerskerne og det er derfor ikke nødvendigt at have specifikke screeningsværktøjer til rådighed.
- *Sundhedsplejen vil, hvis de får kendskab til mulige efterfødselskomplikationer henvise kvinden til det nye efterfødselstilbud i SUF og/eller egen læge.*
- SUFs tilbud om efterfødselsforløb har til hensigt at understøtte sundhedsplejerskerne ved at give et konkret henvisningssted for kvinder, der oplever fysiske komplikationer efter graviditet og fødsel.

Hospitalets fødeafdeling

- Hospitalets fødeafdelinger henviser i dag kvinder, der efter en fødsel har pådraget sig en grad 3 eller 4 bristning eller en kompliceret grad 2 bristning til kommunal genoptræning. Kvinderne henvises til kommunal genoptræning via en genoptræningsplan og tilbydes genoptræning efter SUL§140.

Almen praksis

- I forbindelse med opstarten af det nye efterfødselstilbud har forvaltningen desuden samarbejdet med almen praksis ift. sparring omkring målgruppe og henvisning med kommunens praksiskonsulent.
- De praktiserende læger informeres løbende om efterfødselstilbuddet via de etablerede kommunikationskanaler herunder sundhedstilbud.kk.dk og nyhedsbreve.

Ad 2)

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har ikke gennemført kampagner, der orienterer unge kvinder om symptomer og behandlingsmuligheder ift. Polycystisk Ovariesyndrom (PCOS), endometriose eller som oplyser om den særlige risici ved brug af hormonel prævention, som er forbundet med faktor V Leiden.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har været i dialog med Sex & Samfund samt Børne- og Ungdomsforvaltningen om, hvordan partnerne formidler viden om endometriose, PCOS og risici forbundet med hormonelle præventionsformer.

Når unge mellem 16-24 år, benytter tilbuddet om sundhedstjek gennem Center for Børn og Unge Sundhed, har de som en del af tilbuddet mulighed for at få rådgivning om seksuel sundhed, herunder for eksempel cyklus, prævention, hormoner og seksualitet, når de unge selv bringer dette op. Hvis de unge fortæller om menstruationssmerter i en grad, så det begrænser deres hverdag væsentligt, hvis de oplyser at have uregelmæssig menstruation, eller hvis de har andre symptomer, der kan have sammenhæng med endometriose, rådgives de til at kontakte egen læge med henblik på videre udredning. Der kan også tales om symptomer på PCOS såsom øget hårvækst, overvægt og særligt uregelmæssige menstruationer til sundhedstjek. Der tales kun sjældent om faktor V Leiden, da diagnosticering kræver en blodprøve og lidelsen er arveligt disponeret.

Elever, der deltager i den supplerende seksualundervisning, som Sex & Samfund tilbyder elever på grundskolen og på ungdomsuddannelserne i København, kan blive undervist i menstruation og underlivsmerter relateret dertil. Således vil de være bekendt med, hvornår deres egen oplevelse ligger uden for normen, og hvornår de bør gå til egen læge. Der undervises også i, hvilke risikofaktorer der er i forhold til brug af p-piller, men ikke specifikt i faktor V Leiden.

I folkeskolen er sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab (SSF) et obligatorisk emne, der har til formål at styrke elevernes viden om kroppen, sundhed, trivsel, køn, seksualitet og rettigheder. Det er op til den enkelte skole og lærer at planlægge det konkrete indhold i undervisningen inden for rammerne af folkeskolens formål og vejledende læseplan. Børne- og Ungdomsforvaltningen har derfor ikke kendskab til, hvilke konkrete emner, der indgår i skolernes SSF – herunder fx oversete kvindesygdomme, og det er umiddelbart ikke et tema, som sundhedsplejen systematisk drøfter med eleverne.